

Slast imana: značenje, uzroci i prepreke (Meka)

Hatib: dr. Salih ibn Abdullah el-Humejd

10. džumadel-uhra 1443. po Hidžri / 14. januar 2022.

Hvala Allahu, Gospodaru svih stvorenja, Vlasniku Arša, Najuzvišenijem. Hvalim Ga i zahvaljujem Mu, On je Darovatelj dobara i blagoslova, On prihvata pokajanje od Svojih robova i oprašta grijehе. Svjedočim da nema boga osim Njega, jedinog, Koji druga nema, i Koji je dostojan svake hvale, uzvišenosti i počasti, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, s njim je upotpunjena blagodat, otklonjena nedaća i spuštena milost, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegovu časnu porodicu i ashabe koji su druge pretekli u dobru, i tabiine i sve one koji ih slijede u dobročinstvu sve dok je Zemlje i nebesa. Oporučujem sebi i vama, o ljudi, bogobožnost! Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, i znajte da onaj ko o svome Gospodaru ima lijepo mišljenje, On ga neće razočarati, ko bude zahvalan na Njegovim blagodatima, On će mu ih iz Svoje dobrote povećati, ko se istinski osloni na Njega, On će mu biti dovoljan, onaj s kim je Allah, njegovi neprijatelji bit će poniženi, a onaj koga Allah napusti, neće mu koristiti njegovi rođaci niti prijatelji. Trudi se, Allahov robe, u činjenju dobra koje će ti radost donijeti, jer dani odlaze i neće se više vratiti. Znaj da dobročinitelji žive u dobru, kojeg nisu ni tražili, i sačuvani su zla, kojeg se nisu posebno ni čuvali, i za njih se prema nebu uzdižu dove, koje nisu ni čuli. Dovoljno ti je, Allah te čuvao, da te Allah vidi na "granici" činjenja dobra ili u njenom traženju. "... a onaj ko je dobra djela činio, a vjernik bio, neće se nepravde ni zakidanja nagrade plašiti." (Taha, 112)

O muslimani! Dunjaluk se prelazi koracima, a nepregledni prostori ahireta prelaze se srcima. U ljudskoj je prirodi da voli lahkoću, a bježi od zahtjevnog i teškog. Odlučan čovjek usmjerava svoju dušu prema uzvišenim stvarima i navikava je na plemenite ciljeve i težnje ka samom vrhu, tako da kada spozna ponos i dostojanstvo, bježat će

od poniženja, a kada okusi slast duhovnog užitka, prezirat će slast tjelesnog užitka. “A onaj ko želi onaj svijet i trudi se da ga zasluži, a vjernik je, trud će mu hvale vrijedan biti.” (El-Isra, 19) Jezik neće, sam od sebe, šutjeti, udovi neće mirovati, razmišljanje se neće izoštriti, i ako ih ne uposlimo velikim stvarima, uposlit će se bezvrijednim i prezrenim, i ako ne budu upotrijebljeni za činjenje dobra, usmjerit će se ka zlu. Slavljen neka je Onaj Koji je nekim Svojim robovima dao da okuse Njegov Džennet prije susreta s Njim, i otvorio im njegova vrata u “kući truda”, na dunjaluku, pa ih je počastio njegovim daškom, mirisom i ljepotom, sve dok ga oni, svom svojom snagom, budu tražili i natjecali se za njega. Neki iz prvih generacija muslimana kazali su: “Nekada proživljavam takve trenutke da samom sebi kažem: ‘Ako su stanovnici Dženneta u ovakvim užicima, onda je njihov život zaista lijep.’” Da, Allah vas sačuvao, ogromna je razlika između onoga ko udovoljava svome tijelu, a zapostavio je i time uništava svoje srce, i onoga ko umara svoje tijelo da bi srcem uživao. Džennet je prekriven neugodnostima, a Džehennem je prekriven prohtjevima i strastima. O muslimani, šta je navelo ove čestite ljude da izgovore ovakve riječi? Šta je to što je u njihovim dušama raspirilo uzvišene ambicije? To je slast imana – vjerovanja koju su postigli i slast ibadeta koju su okusili. Hafiz Ibn Redžeb, Allah mu se smilovao, rekao je: “Iman ima svoju slast i okus koji se može osjetiti jedino srcem, kao što se slast hrane i pića može osjetiti ustima. Iman je hrana za ljudska srca, kao što su jelo i piće hrana za ljudska tijela. Tijelo može osjetiti slast hrane samo kada je zdravo, a kada je bolesno, ne može osjetiti slast onoga što mu koristi, štaviše može poželjeti ono što mu šteti. Tako je i sa srcem – ono će osjetiti slast imana ako nije oboljelo od strasti koje ga navode na stranputicu i zabranjenih prohtjeva, a ako je bolesno, neće osjetiti slast imana, štaviše, čeznut će za onim što će ga upropastiti, strastima, zabludama, grijesima i ružnim djelima.”

Poštovani vjernici, slast imana znači uživanje duše u činjenju dobrih djela, podnošenje teškoća radi Allahovog zadovoljstva i zadovoljstva Njegovog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i davanje prednosti tome nad dunjalučkim dobrima. To je zbog toga što su slast imana i užitek ibadeta odmor za ljudsku dušu,

sreća i radost za srce i smiraj za grudi prilikom izvršavanja vjerskih zahtjeva, i činjenja riječi i djela, tajnih i javnih, koje Allah voli i kojima je zadovoljan. Ova slast je čudesna, razlikuje se od osobe do osobe, od stanja do stanja, nekada jača, a nekada slabi, ima svoju “plimu i oseku”. Slavljen neka je Onaj Koji je učinio da se ljudi razlikuju u ambicijama, a nekada su te razlike veće od razdaljine između istoka i zapada.

Slast imana ključ je ustrajnosti u pokornosti Allahu, a slast ibadeta je tajna čvrstine pred iskušenjima i smutnjama. Poštovani vjernici, slasti dunjaluka popraćene su onim što ih može “pomutiti” i umanjiti užitak u njima, a slast dobrog djela je potpuna, čista, i nema u sebi nikakvih primjesa. Slast dunjaluka, nakon određenog vremena, prelazi u dosadu, a slast dobrog djela ne može nikada dosaditi, štaviše, povećanjem dobrih djela, povećavaju se užitak i sreća. Slast dunjaluka može navesti čovjeka da propusti slast ahireta, a slast dobrog djela postiže se i na ovom i na budućem svijetu. O muslimani, što se tiče uzroka kojima se postižu slast imana i užitak ibadeta, na prvom mjestu i najvažniji od svih jeste čišćenje duše. Onaj ko pije iz zaprljane posude nikada neće osjetiti slast koju traži, a da ju je prvo očistio i oprao, a zatim u nju nasuo vodu, sigurno bi osjetio potpunu slast i užitak. Srce koje se zaprljalo nečistoćama grijeha i prljavštinama strasti, ne može osjetiti slast imana. U vjerodostojnom hadisu kaže se: “Ko uradi tri stvari, osjetit će slast imana: ko bude obožavao Allaha Jedinog, i vjerovao da nema drugog boga osim Allaha, ko bude davao zekat dragog srca i ko očisti svoju dušu.” (Ebu Davud i drugi sa vjerodostojnim senedom)

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u dovi kaže: “Gospodaru, podari mojoj duši bogobojaznost, i očisti je, jer Ti si Onaj Koji najbolje čisti dušu, Ti si njen zaštitnik i Gospodar.” (Muslim) Bišr ibn Haris kaže: “Čovjek neće osjetiti slast ibadeta dok između sebe i strasti ne podigne pregradu od željeza.”

Poštovani vjernici, čišćenje duše postiže se izvršavanjem farzova, u tajnosti i javnosti, čvrstim pridržavanjem sunneta, oslanjajući se na Allahovu pomoć i odričući se svoje snage i moći, a prvi i najveći farz je tevhid – obožavanje Allaha Jedinog, iskreno činjenje djela u Njegovo ime, istinski oslonac i pouzdanje u Njega, traženje pomoći od Njega, Njegovo stalno spominjanje, smiraj i zadovoljstvo uz Njega, istinski voleći

samo Njega, strahujući samo od Njega, nadajući se samo Njegovoj milosti i dobroti, i oslanjajući se samo na Njega, tako da Allah postane njegova najveća preokupacija i da On upravlja njegovim namjerama i željama. Ko veže svoje srce za Gospodara, osjetit će slast pokornosti Njemu i slast izvršavanja Njegovih naredbi, kakvoj nema ravne, a ko se bude radovao Allahu, ta radost bit će mu dovoljna.

O vjernici, jedan od oblika čišćenja duše jeste borba sa vlastitom dušom na polju pokajanja od grijeha. Obaveza je što više činiti istigfar i tevbu, odričući se svoje snage i moći, i moleći od Allaha iman, uputu i podršku. Sve što se rob više posveti i preda obožavanju Allaha i osjeti potrebu za Njim, njegov prezir prema vlastitoj duši postaje veći, i svojim srcem veže se isključivo za Gospodara, Jedinog. Zbog toga su se dobri ljudi bojali, za svoje duše, licemjerstva, kao što kaže Mutarrif ibn Abdullah ibn Šihir: “Draže mi je da prespavam noć i osvanem kajući se zbog toga, nego da provedem noć u namazu, a da osvanem zadivljen samim sobom.” Nijedno djelo umišljenog čovjeka neće se uzdići, a jecaj grešnika draži je Allahu od graje onih koji Ga licemjerno slave. Najdraže srce Allahu jeste ono kojim upravlja poniznost i kojim je ovladao osjećaj potrebe za Njim, njegov vlasnik poginje svoju glavu pred Gospodarom, i ne podiže je iz stida i strahopoštovanja. Također, jedno od važnih sredstava koje pomaže u postizanju slasti i užitka u vjerovanju i pokornosti jeste dova. Ona je oružje koje ne promašuje svoju metu. U vjerodostojnom hadisu kaže se: “Molim Te da mi podariš užitak koji neće proći, i radost koja se neće prekinuti.” (Ahmed) Potrebno je, također, što više učiti Kur’an razmišljajući o njegovim ajetima, približavati se Allahu dobrovoljnim ibadetima – nafilama, ustrajavati u spominjanju Allaha – zikrullah, davati prednost onome što On voli nad onim što duša voli prilikom navale strasti, primjećivati Njegovo dobročinstvo, plemenitost, blagodarnost, iskoristiti vrijeme pred zoru i vrijeme Njegovog spuštanja na ovozemaljsko nebo, družiti se sa dobrim ljudima.

O vjernici! Velika ljubav iziskuje veliku čežnju. Najveći užitak na dunjaluku je traženje oprosta od Allaha, kao što je najveći užitak na ahiretu gledanje u Njegovo plemenito lice. Zbog toga ih je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, spojio u dovi: “Molim

Te da mi podariš užitak gledanja u Tvoje plemenito lice, i čežnju za susretom s Tobom.” Neki iz prvih generacija muslimana kazali su: “Najljepše što može biti na dunjaluku jeste spoznaja Allaha i ljubav prema Njemu, a najljepše što može biti na ahiretu jeste viđenje Njega.” Neki dobri ljudi kazali su: “Jadni oni koji su napustili dunjaluk a nisu kušali ono najljepše na njemu.” Neko je upitao: “A šta je to najljepše na njemu?”, na što je dobio odgovor: “Ljubav prema Allahu, spoznaja i spominjanje Njega.”

Uzvišeni kaže: “Da li je onaj koji u noćnim satima u molitvi vrijeme provodi, padajući licem na tle i stojeći, strahujući od onoga svijeta i nadajući se milosti Gospodara svoga...? Reci: ‘Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Samo oni koji pameti imaju pouku primaju!’” (Ez-Zumer, 9)

O muslimani! Ako smo u prethodnom dijelu hutbe govorili o slasti imana, uzrocima njenog postizanja i njenim pozitivnim efektima, znajte, također, da su grijesi jedna od glavnih prepreka između čovjeka i slasti imana. Grijesi su “grubi” zastor koji sprečava čovjeka da osjeti slast imana i ibadeta, jer uzrokuju tvrdoću i grubost srca. Neki učenjaci su kazali: “Allah nije kaznio čovjeka većom kaznom od tvrdoće srca.” “Možda neko pusti svoje oči da gledaju haram, pa mu bude uskraćeno svjetlo besire – ispravnog razumijevanja stvari, ili pusti svoj jezik, pa mu bude uskraćena čistoća srca, ili pojede hranu sumnjivog porijekla, pa mu se pomrači nutrina i bude mu uskraćeno obavljanje noćnog namaza i slast razgovora sa Allahom.” Zunnun, Allah mu se smilovao, rekao je: “Kao što tijelo ne može osjetiti slast hrane u bolesti, isto tako srce preplavljeno grijesima ne može osjetiti slast ibadeta.”

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta
i milostiv je.

